

R O M A N I A

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA A IV-A CIVILĂ

DECIZIA CIVILĂ NR.208R/2017

Ședința publică din data de 05.04.2017

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: JUDECĂTOR- ANDREEA POPESCU

JUDECĂTOR: CAMELIA MIOARA SPRÎNCEANĂ

JUDECATOR- ION POPA

GREFIER: FELICIA VASILE

Pe rol se află soluționarea recursurilor declarate împotriva sentinței civile nr. 1263 din 30.10.2015, pronunțată de Tribunalul București Secția a IV a Civilă în dosar nr. 45517/3/2012, în cauza civilă având ca obiect” reparare prejudicii erori judiciare”.

Părțile în prezentul proces sunt recurenta, recurentul reclamantși recurentul pârât

Dezbaterile asupra fondului recursurilor au avut loc în ședința publică din data de 27.03.2017, fiind consemnate în încheierea de ședință, care face parte integrantă din prezenta hotărâre judecătorească, când curtea, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitatea părților să formuleze și să depună la dosar concluzii scrise, a amânat pronunțarea pentru data de 03.04.2017 și apoi la 05.04.2017, dată la care, în aceeași compunere, a decis următoarele :

CURTEA

Asupra recursului civil de față.

Prin sentința civilă nr.1263/2015 a Tribunalului București Secția a IV a Civilă s-a admis în parte acțiunea reclamantuluiîn contradictoriu cu pârâtul și s-a dispus obligarea pârâtului la plata către reclamant a sumei de 36.352 lei cu titlu de despăgubiri materiale și 250.000 lei cu titlu de daune morale.

S-a reținut că reclamantul a fost supus unui proces penal pe durata a circa 12 ani de zile, perioadă în care a fost și arestat preventiv (peste 11 luni) și i s-au restrâns unele drepturi, inclusiv salariale. În final, prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat în anul 2012 că reclamantul a fost nevinovat.

Împotriva sentinței au declarat apel părțile, dar și Ministerul Public – Direcția Națională Anticorupție.

Calea de atac a fost recalificată ca fiind recurs, prin încheierea din data de 27.02.2017, constatându-se și că recursul declarat de Ministerul Public este tardiv.

Recursul Statului Român a fost declarat în termen, iar pentru recursul declarat de reclamant s-a admis cererea de repunere în termenul de declarare a căii de atac.

Prin recursul său Statul Român a arătat că nu s-a dovedit în cauză că arestarea preventivă a reclamantului a fost nelegală, legalitatea acestei măsuri fiind analizată deja în cursul procesului

penal, și că daunele morale acordate pentru informațiile din presă nu pot fi imputate Statului Român.

S-a arătat că daunele materiale se impune a fi suportate de către angajatorul reclamantului și că obiecțiunile pe care le-a formulat la fondul cauzei nu au fost analizate de către judecător.

Recursul este nefondat.

În anul 2003, împotriva reclamantului s-a dispus măsura arestării preventive pentru presupusa sa implicare în săvârșirea unei infracțiuni. Reclamantul a fost menținut în arest în perioada 8.10.2003 – 14.09.2004, iar ulterior eliberării din arest i s-au impus măsuri de control judiciar pentru o perioadă de aproape 6 ani (2004 – 2010).

Prin sentința penală nr.221/2010 a Curții de Apel București s-a constatat nevinovăția inculpatului reclamant acesta fiind achitat pentru faptele pentru care fusese anchetat și trimis în judecată. Sentința a rămas definitivă prin decizia penală nr.2348/2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție .

Prin hotărârea de fond criticată aici s-au acordat reclamantului despăgubiri atât materiale, reprezentând dobânda legală a sumelor primite deja de reclamant din diferența salarială, cât și morale, pentru suferința la care a fost supus pe întreaga durată a procesului penal.

Criticile pârâtului în raport de hotărârea de fond, critici pe care le-am enumerat mai sus vor fi înlăturate după cum urmează.

În legătură cu legalitatea /nelegalitatea măsurii arestării preventive reținem următoarele:

Este necontestat în cauză că în cazul procesului penal, măsura arestării preventive a reclamantului s-a dispus periodic prin încheieri ale instanței de judecată, care a verificat și legalitatea măsurii.

Sub acest aspect, susținerea pârâtului este justificată, în sensul că măsura arestării s-a dispus în condiții legale, analizate deja punctual de instanțele de judecată.

Caracterul justificat al susținerilor de mai sus ale pârâtului este nerelevant însă prin prisma acțiunii de față. Prin prezentul demers nu se contestă legalitatea punctuală a măsurii arestării preventive, dispusă prin încheieri succesive, ori a celorlalte măsuri privite în individualitatea lor, ci se contestă legalitatea întregului demers penal pornit de instituțiile Statului Român împotriva unui cetățean nevinovat, nevinovăția acestuia fiind constatată neechivoc printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Această stare factuală atrage incidența în cauză a dispozițiilor art.504 alin.3 teza penultimă Cod procedură penală, conform căroră reparația se cuvine celui arestat nelegal sau căruia i s-a restrâns nelegal libertatea, fapt constatat prin hotărâre judecătorească definitivă de achitare, hotărâre care prin ea însăși constituie dovada nelegalității întregului proces penal pornit împotriva unei persoane.

Așa fiind, vom înlătura critica referitoare la pretinsa legalitate a măsurilor de privare și restrângere a libertății, dispuse împotriva reclamantului, reținând că măsurile amintite, deși validate punctual prin decizii ale judecătorilor, sunt nelegale din perspectiva generală a achitării inculpatului reclamant și implicit a invalidării, prin hotărâre de achitare, a tuturor măsurilor dispuse împotriva inculpatului pe parcursul procesului penal .

În legătură cu informațiile din presă care au adus prejudicii reclamantului în perioada procesului penal, vom reține că acestea, informațiile cu caracter defăimător, nu ar fi putut fi emise în spațiul public dacă nu ar fi existat un proces penal pornit împotriva reclamantului. Legătura causală dintre procesul penal și informațiile defăimătoare din presă nu poate fi contestată, fiind logică și vădită, astfel încât culpa pornirii unui proces împotriva unui nevinovat se extinde și asupra acestui aspect colateral, al defăimării celui nevinovat prin presă. Dacă reclamantul va înțelege să se îndrepte și împotriva celor ce au difuzat informațiile defăimătoare, constituie un aspect ce excede

prezentului cadru procesual și de aceea, dar și pentru celelalte aspecte de mai sus critica pe acest aspect va fi înlăturată.

Va fi înlăturată și critica privind suportarea plății despăgubirilor, de către angajator, nu de la Ministerul Finanțelor Publice , motivat de faptul că potrivit art.505 Cod procedură penală reparația este suportată în toate cazurile de Ministerul Finanțelor Publice.

Deși a susținut că argumentele și obiecțiile sale nu au fost analizate de judecătorul fondului, pârâtul nu a precizat punctual care dintre susținerile sale au fost ignorate sau necercetate, formularea sa fiind una generică, ce face imposibilă o analiză individuală a criticii. Din perspectivă generică vom reține că judecătorul fondului a argumentat punctul său de vedere printr-un raționament logico - juridic ce a cuprins atât mențiunile părților, cât și incidența textelor legale, citate în extenso și care prin chiar aplicarea lor au validat/invalidat implicit sau expres punctele de vedere ale părților.

În privința recursului declarat de reclamant vom constata că acesta critică doar cuantumul atât al daunelor materiale cât și al celor morale.

Recursul este fondat iar sentința va fi schimbată în parte după cum urmează:

Cu privire la daunele materiale vom reține că în mod corect, s-au acordat acele daune reprezentând dobânda legală a sumelor convenite reclamantului ca diferență salarială începând cu data de 30.10.2012 și generată de plata cu întârziere a drepturilor salariale.

Cu privire la daunele morale vom reține că judecătorul fondului a enumerat o serie de criterii care au justificat acordarea sumei de 250.000 lei. Printre acestea, situația familială, a reclamantului pe perioada procesului, situația profesională, statutul în societate și la locul de muncă, situația locativă, suferințele suportate în timpul detenției precum și în perioada de restrângere a drepturilor. Toate aceste criterii sunt justificate și pertinente.

În criticile sale, reclamantul nu a contestat criteriile amintite, adăugând doar că suma ce trebuia acordată trebuia să fie mai mare, în raport și de durata procesului penal de circa zece ani.

Acest motiv este justificat.

Apreciind pertinenta tuturor considerentelor pe care judecătorul fondului le-a apreciat ca relevante pentru acordarea daunelor morale, vom reține însă că durata în timp a procesului penal la care a fost supus reclamantul, constituie un termen nerezonabil în înțelesul art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, motiv pentru care, constatând încălcarea acestui text și repetăm, prin raportare la toate considerentele fondului, vom majora suma reprezentând daune morale la 500.000 lei.

Pentru toate aceste motive, în baza art.312 Cod procedură civilă, vom respinge recursul declarat de pârât ca neîntemeiat și vom respinge ca tardiv formulat recursul declarat de Ministerul Public – Direcția Națională Anticorupție cu mențiunea că argumentele referitoare la tardivitate au fost menționate în încheierile din data de 27.02.2017.

Vom admite recursul declarat de reclamant și vom schimba în parte sentința în cazul că vom mări suma convenită reclamantului cu titlu de daune morale la 500.000 lei, cu menținerea celorlalte dispoziții.

În baza art.274 Cod procedură civilă vom obliga în solidar pe pârâții intimați șila plata către reclamant a sumei de 4000 lei cheltuieli de judecată.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE:

Respinge ca tardiv formulat recursul declarat de recurentul ... împotriva sentinței civile nr. 1263 din 30.10.2015, pronunțată de Tribunalul București Secția a IV a Civilă în contradictoriu cu reclamantul

Respinge ca nefondat recursul declarat de recurentul pârât împotriva aceleiași sentințe în contradictoriu cu reclamantul

Admite recursul declarat de recurentul reclamantîmpotriva aceleiași sentințe în contradictoriu cu recurentulși cu recurentul pârât

Modifică în parte sentința în sensul că stabilește cuantumul daunelor morale cuvenite reclamantului la 500.000 lei și obligă la plata acestei sume către reclamant.

Menține celelalte dispoziții ale sentinței.

Obligă pârâții intimați și la plata în solidar către reclamant a sumei de 4000 lei cheltuieli de judecată..

Irevocabilă.

Pronunțată în ședința publică azi, 5 aprilie 2017,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO